

Smått och gott

Egenskapsbeskrivningen

Tack

Tusen tack för att du beskriver din hund. Detta är en viktig del för Working Kelpie rasen i Sverige, för att vi ska kunna bibehålla och utveckla de viktiga egenskaperna som bidrar till användbara arbetshundar.

Egenskapsbeskrivningens bakgrund

Svenska Working Kelpie klubbens mål

SWKK:s stadgar

- Att väcka intresse för och främja aveln av mentalt och fysiskt sunda och välbalanserade rasrena Working Kelpies, som även är rastypiska och har funktionell exteriör.
- Att bevara och utveckla rasens medfödda vallningsanlag och verka för utveckling och dressyr och praktiskt bruk av den.
- Att informera och sprida kunskap om rasens beteende, dess fostran, utbildning och vård

Bevara och utveckla Working Kelpiens medfödda vallningsanlag

Hur

- Genom egenskapsbeskrivning av de unga hundarnas grundläggande vallningsegenskaper ökas kunskapen om dess betydelse för den framtida vallhunden.

Syfte

- Synliggöra de vallningsegenskaper som är viktiga att bevara och utveckla för att förankra WK som vallhund i svensk djurhållning.
- Få en överblick över hur rasen "ser ut" och utvecklas arbetsmässigt i Sverige idag, genom att beskriva hundarna i en vallningssituation.
- Underlätta för uppfödare att följa upp sin uppfödning.

Protokollet

HUNDENS ARBETSFÖRUTSÄTTNINGAR 1. Balans <i>Hundens förmåga att balansera fåren</i> ☐ 1. Ingen balans, arbetar planlöst ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Balanserar flocken i alla lägen	6. Nerver, temperament <i>Hur stabil är hunden i olika arbetssituationer?</i> ☐ 1. Stressar i många situationer ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Stabil i ökända miljöer	11. Drivande rörelser <i>Hur trycker hunden rakt på flocken?</i> ☐ 1. Driver ej ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Driver mycket målmedvetet
2. Förutseende <i>Hundens förmåga att förutse fårens flyktväg</i> ☐ 1. Saknar förutseende, tappar djur ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Extremt förutseende	7. Styrka <i>Hur stark är hunden gentemot djuren?</i> ☐ 1. Påverkar ej djuren ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Extrem påverkan, viker ej för något djur	ÖVRIGT
3. Förmåga att hålla ihop flocken <i>Hundens förmåga att hålla flocken samlad</i> ☐ 1. Försöker ej hålla djuren samlade ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Trycker ihop flocken konstant.	8. Biting <i>Hur biter hunden?</i> ☐ 1. Biter aldrig ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Biter obehärskat/omotiverat, hänger kvar	12. Socialt - med människor ☐ 1. Mycket reserverad ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Intensivt kontaktagande
4. Koncentration <i>Hur koncentrerad är hunden på arbetet?</i> ☐ 1. Ej koncentrerad ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Ofta totalt absorberad av djuren/blockerad	HUNDENS ARBETSSÅTT	13. Socialt - med andra hundar ☐ 1. Underläggen, undviker kontakt ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Dominant, tuff, hamnar i konflikt
5. Påverkbarhet <i>Hur påverkbar är hunden?</i> ☐ 1. Lyhörd, kan överreagera ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Kraftig påverkan innan reaktion	9. Eye <i>Hur hunden eye och hur används det?</i> ☐ 1. Inget eye ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Magnetiskt eller låsande eye	HUNDENS FÖRKUNSKAPER ☐ Ej träffat får förut ☐ Tand och lite tränad ☐ Gått vallhundskurs eller liknande
10. Sidorörelser <i>Hur rör sig hunden runt flocken?</i> ☐ 1. Går rakt/snävt på flocken, vinklar ej ut ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. Vinklar ut kraftigt, ökar avståndet		<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">Maria Nyberg</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">Nils Drakenberg</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">Karin Söderberg</div>

Beskrivning och träningstips

Egenskaper

SWKK har flera olika syften med att anordna dessa beskrivningstillfällen. Ett syfte är att mer systematiskt börja dokumentera hur Working Kelpierasen "ser ut" arbetsmässigt i Sverige idag, genom att beskriva enskilda hundar i en vallningssituation, som vi gjort idag.

Vilka olika typer av Working Kelpie kan man urskilja? Motsvarar rasen det behov som finns av en arbetande vallhund och hur vill vi att den fortsatta utvecklingen av Working Kelpie som arbetande hund ska se ut? Ett annat syfte är att använda egenskapsbeskrivningen för att ge dig en inblick i utbildning av vallhundsförare/vallhund så därför körs beskrivningen som en minikurs.

Denna beskrivning är också viktig för uppfödarna där vi kan följa rasens utveckling på ett bra sätt.

Du får ett protokoll med dig hem och du hittar en liten förklaring av de egenskaper som vi tittat på nedan. Många av egenskaperna samverkar och det gör att det är svårt att skriva tydliga rekommendationer som Gör så här... utan vi har valt att skriva träningstips till en del ettor, tvåor och sexor.

Du har ju nu en ung hund som precis kommit igång eller nyss startat sin utveckling/utbildning till färdig vallhund och det är då jättebra att gå en vallhundskurs i Svenska Vallhundklubben regi för att du ska du sedan ska få maximal nytta av din vallhund.

Vi, Svenska Working Kelpie klubben, har en del kurser och de hittar du på vår hemsida, www.svenskaworkingkelpieklubben.se välkommen som medlem och kursdeltagare.

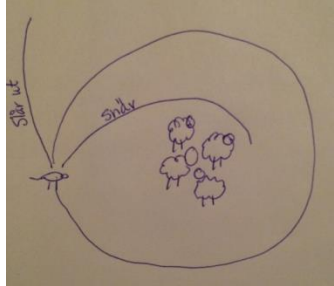
Vi har också kontaktpersoner över landet som kan lotsa dig rätt i vallhundsvärlden. Kontaktpersonernas kontaktuppgifter hittar du på webbsidan.

De olika egenskaperna beskrivs enligt en 6-gradig skala där 1 innebär att hunden visar lite av den egenskapen medan 6 innebär att hunden visar mycket av den egenskapen. Det är viktigt att förstå att beskrivningsprotokollet inte är en bedömning av vad som är bra eller dåligt hos hunden utan endast en beskrivning över de egenskaper hunden visar upp vid beskrivningstillfället.

Arbetsförutsättningar	Träningstips
<p>Balans</p> <p>Hundens förmåga att arbeta på den plats (balanspunkten) där djuren kontrollerat/samlat "hålls" eller flyttar sig fram i en rak linje. Balanspunkten ändrar sig då djuren rör sig och är där hunden måste vara för att djuren ska hållas/gå i önskad riktning. Hunden behöver alltså inte alltid gå precis bakom djuren. Ju mer balans hunden har desto mindre behöver den arbeta med djuren för att de ska hållas/gå i önskad riktning. Om hunden brister i denna egenskap riskerar den att tappa flocken eller något enstaka djur och kan inte därmed inte utföra ett fullgott arbete.</p> <p>1=Ingen balans, arbetar planlöst. 6= Balanserar flocken i alla lägen.</p>	<p>Om hunden har siffran 1-2 behöver hunden din hjälp med att "hitta" sin sida, det kan antingen bero på att hunden inte känner var den ska vara eller att den tror att den har hela ansvaret för flocken. Hjälpen genom att stanna den på rätt (balans) stället och där får den gå mot djuren.</p>

<p>Förutseende</p> <p>Förutseende är hundens förmåga att förutse djurens flyktväg. Istället för att försöka springa ifatt djuren, försöker hunden springa förbi eller genskjuta djuren och stoppa dem framifrån. Istället för att driva djuren bakifrån arbetar en hund med förutseende från sidan eller till och med snett framifrån för att styra och kontrollera flocken. Vid starka dragningar där djuren springer, kan hunden vara helt framför och blockera djurens väg. Om hunden saknar förutseende känner den inte vart fårens flyktvägar är och flocken eller enstaka djur kan tappas. Har hunden för mycket förutseende "känner hunden efter" alltför mycket och kan stoppa det vanliga arbetet för att den känner att fåren vill fly iväg.</p> <p>1=Saknar förutseende, tappar djur. 6= Extremt förutseende.</p>	<p>Om hunden har siffran 1-2, behöver du hjälpa hunden så att ni inte tappar flocken. Träna inte i extremt "drag" utan se till att hunden hinner lära sig få upp förutseende, innan den utsätts för "dragiga" platser.</p> <p>Har hunden siffran 6 då är det bra att träna på att "du där framför flocken" tar ditt ansvar. Se till att hunden inte behöver känna att den har allt ansvar för att flocken inte ska "dra". Tänk på att hunden inte ska behöva/inte får ligga och passa på djuren på "fritiden".</p>
<p>Förmåga att hålla ihop en flock</p> <p>Förmågan att alltid hålla djuren väl samlade, att ha full kontroll över en flock, oavsett flockstorlek och djurslag kan kännas lätt om hunden har balans och förutseende, men den behöver också ta ansvar för att hela flocken följer med. Det kan innebära att hunden behöver ta hänsyn till unga/gamla djur och söka av stora ytor, eventuellt i kuperad terräng, för att få med alla djur hem. Ju större flock desto svårare arbete. En hund som inte har förmåga att hålla ihop flocken gör ett slarvigt jobb och får inte hela flocken med sig och man behöver söka av området flera gånger så att det inte finns djur kvar på betet.</p> <p>1=Försöker ej hålla djuren samlade 6= Trycker ihop flocken konstant.</p>	<p>Vid siffran 1-2 behöver man hjälpa hunden så att den inte tappar delar av flocken till exempel genom att förbereda svängar och se till att alla djur är med. Vänd tillbaka med flocken snabbt om flocken går isär. Allt för att hunden ska lyckas och förstå att det är viktigt med en sammanhållen flock.</p>
<p>Koncentration</p> <p>Förmågan att ha full koncentration på djuren den arbetar med. En okoncentrerad hund gör ett splittrat jobb. Hundar med bristande koncentration är inte koncentrerade på arbetet och kan tappa djur eller göra andra saker. Hundar med allt för stark koncentration kan ibland vara så blockerade av djuren att de har svårt att samarbeta.</p> <p>1=Ej koncentrerad 6= Ofta totalt absorberad av djuren/blockerad</p>	<p>Vid siffran 1-2, träna hunden korta stunder, när den är pigg. Se till att den alltid har fokus på arbetet, vila om den tappar fokus.</p> <p>6 träna mycket kontakt med dig, lär hunden att nu slutar vi valla, nu vilar vi.</p>

<p>Styrka Förmågan att påtvinga djur den hastighet och riktning som föraren vill. Hunden behöver kunna påtvinga djuren att gå åt ett speciellt håll.</p> <p>1=Påverkar ej djuren 6= Extrem påverkan viker ej för något djur</p>	<p>Se alltid till att hjälpa hunden att flytta på djuren, hunden växer då och blir stark. Utsätt den inte för elaka djur förrän den klarar av det.</p>
<p>Påverkbarhet Hur påverkbar hunden är i arbetssituationen. I vanliga arbetssituationer behöver man kunna stoppa vallningen, sakta farten, styra hunden till den flock du hade tänkt hämta eller förflytta. Hunden behöver då kunna ta dessa kommandon och helt enkelt göra som den blir tillsagd. En hund som är extremt lyhörd (påverkbar) kan ibland ta åt sig i fel situationer och därmed sluta att valla medan en hund som behöver påverkas kraftigt innan den gör det den ska, kan vara svår att övertyga till att göra som du vill.</p> <p>1=Lyhörd kan överreagera 6= Kraftig påverkan innan reaktion</p>	<p>Vid siffran 1-2: jobba lugnt och tänk på att hunden hör dig jämt. Träna inte om du är upprörd eller arg.</p> <p>Vid siffran 6: träna mycket kontakt och samarbete som gör att hunden förstår att det är bra och nödvändigt att jobba med dig.</p>
<p>Nerver/temperament Vallning, oavsett djurslag och plats, medför en del stress för hundarna och de behöver kunna hantera sina nerver och hålla dem i styr oavsett störning. Ligger hunden högt i stress kan det innebära att det inte går att arbeta med hunden då djuren man vallar blir för stressiga i arbetssituationen.</p> <p>1=Stressar i många situationer 6= Stabil i okända miljöer</p>	<p>Vid siffran 1-2 hitta sätt att lugna hunden, träna i lugna miljöer, vänj hunden succesivt vid mer "fartiga" miljöer.</p>
<p>Bitning Denna punkt brukar vara svår att beskriva.</p>	

Arbetsätt	Träningstips
<p>Eye</p> <p>Hunden fixerar djuren/djuret med blicken i arbetet. Eye är ett mått på hundens mentala eller psykiska kontroll över djuren. En hund utan eye är helt beroende av rörelser eller skall för att styra djuren i en bestämd riktning. En hund med väldigt mycket eye kan låsa djuret så mycket att ingen rörelse sker överhuvudtaget.</p> <p>1=Inget Eye 6= Magnetiskt eller låsande Eye</p>	<p>Vid siffran 6: tänk på att inte låta hunden ligga och titta (eyea) annat om dagarna när ni inte jobbar, den förstärker då ett eventuellt låsande eye.</p>
<p>Sidorörelser</p> <p>Hunden har också ett naturligt sätt att röra sig runt flocken. På bilden ser vi hunden som a) flankerar och slår ut, b) gör en medelstor sidorörelse, respektive c) en snäv sidorörelse. Beroende på hur hunden rör sig runt flocken så får man antingen träna hunden att komma närmare djuren (en hund som slår för mycket) eller träna hunden att öka avståndet till djuren (gäller den hund som går för snävt). Går hunden för snävt skrämmer hunden djuren och går den i en för stor båge släpper hunden djuren och djuren kan då gå åt fel håll.</p> <p>1=Vinklar ut kraftigt 6= Går rakt/snävt på flocken, vinklar ej ut</p>	<p>Är hunden för vid, hjälp den genom att träna in den. Är hunden för tajt, hjälp den genom att träna ut den.</p>
<p>Drivande rörelser</p> <p>Hur hunden trycker på djuren. Trycker den målmedvetet djuren/flocken till en speciell plats, eller vill den passa och stoppa djuren istället. Om den har för lite driv, flyttar ej hunden djuren framåt.</p> <p>1=Driver ej 6= Driver mycket målmedvetet</p>	<p>Vid siffran 1-2: träna hunden i att putta får i lina, hjälp hunden att trycka dem framåt.</p>